

SADRŽAJ:

1. ISTORIJA UPOTREBE DUVANA	7
2. O DUVANU	19
2.1. ETIMOLOGIJA	19
2.2. O BILJCI.....	20
2.3. UPOTREBA.....	21
2.4. UZGOJ	21
2.5. PROIZVODNJA DUVANA.....	24
2.6. VRSTE DUVANSKIH PROIZVODA	25
3. ZDRAVSTVENE POSLJEDICE UPOTREBE DUVANA.....	29
3.1. ŠTETNI SASTOJCI DUVANA.....	37
3.1.1. Nikotin	37
3.1.2. Ugljen-monoksid u cigaretama	38
3.1.3. Nitrozamini	39
3.1.4. Policiklični aromatični ugljovodonici (PAH).....	39
3.1.5. Akrolein	40
3.1.6. Polonijum.....	40
3.2. OBOLJEVANJE KAO POSLJEDICA UPOTREBE DUVANA	41
3.2.1. Rak	41
3.2.2. Bolesti pluća.....	42
3.2.3. Bolesti srca i krvnih sudova	43
3.2.4. Bolesti usta i usne šupljine.....	44
3.2.5. Impotencija	44
3.2.6. Ženska neplodnost.....	44
3.2.7. Trudnoća	45
3.3. UTICAJ POJEDINIH DUVANSKIH PROIZVODA NA ZDRAVLJE LJUDI.....	45
3.3.1. Cigarete i cigare	46
3.3.2. Lula	46
3.3.3. Nargile.....	47
3.3.4. Duvan za žvakanje	47
3.3.5. Snus.....	48
3.3.6. Pasivno pušenje.....	48
3.3.6.1. Pušenje iz druge ruke – Second smoke hand (SSH).....	49
3.3.6.2. Pušenje iz treće ruke – Third smoke hand (THS).....	51
4. KONTROLA DUVANA.....	64
5. ODVIKAVANJE OD PUŠENJA	72

5.1.	FAKTORI KOJI UTIČU NA ODVIKAVANJE OD PUŠENJA U PORODIČNOJ MEDICINI	74
5.1.1.	Nedostatak vremena.....	76
5.1.2.	Nedostatak finansijskih podsticaja.....	77
5.1.3.	Motivacija pacijenata.....	78
5.1.4.	Ugrožavanje odnosa ljekar–pacijent	79
5.1.5.	Pušački status doktora porodične medicine.....	80
5.1.6.	Nedostatak vještina za rad na odvikavanju od pušenja	81
5.2.	METODE U ODVIKAVANJU OD PUŠENJA	83
5.2.1.	Metode „bez pomoći“	88
5.2.2.	Kratke intervencije.....	89
5.2.3.	Intervencija 5A	90
5.2.4.	Transtoeoretski model promjene ponašanja	96
5.2.5.	Farmakološki tretman	99
5.2.5.1.	Nikotin zamjenska terapija	99
5.2.5.1.1.	Nikotinske žvakaće gume – nikorete	101
5.2.5.1.2.	Transdermalni nikotinski flaster	104
5.2.5.1.3.	Nikotinski nazalni sprej	105
5.2.5.1.4.	Nikotinski inhalator	105
5.2.5.1.5.	Nikotin tablete	105
5.2.5.2.	Antidepresivi	105
5.2.5.3.	Vareniklin	107
5.2.5.4.	Citizin	110
5.2.6.	Telefonske linije za pomoć.....	110
5.2.7.	Elektronska cigareta.....	111
5.2.7.1.	Zdravstveni efekti	113
5.2.7.2.	E-cigarete kao sredstvo odvikavanja od pušenja.....	115
5.2.7.3.	E-cigarete i mladi.....	117
5.2.8.	Akupunktura	118
5.2.9.	Motivacijski intervju.....	119
5.2.10.	Višekomponentne intervencije	121
5.2.11.	Relaps	122
6.	KONTROLA DUVANA U REPUBLICI SRPSKOJ	148
6.1.	PODRŠKA U ODVIKAVANJU OD UPOTREBE DUVANA.....	149
6.1.1.	Edukacija zdravstvenih radnika porodične medicine za rad na odvikavanju od upotrebe duvana	149
6.1.2.	Odvikavanje od upotrebe duvana u porodičnoj medicini	160
6.2.	DRUGE MJERE KONTROLE DUVANA U REPUBLICI SRPSKOJ	165
6.2.1.	Zakonska regulativa.....	165
6.2.2.	Informativne kampanje.....	169
6.3.	MLADI I DUVAN U REPUBLICI SRPSKOJ.....	174